

30,000 DELAV- CEV NA STAVKI ŠI- ROM AMERIKE

Največja je stavka lesnih delavcev na zapadu v Oregonu in Washingtonu. Višje meze in priznanje unije so poglavne zahteve.

CHICAGO, 7. junija. — Ob zaključku zadnjega tedna je bilo na stavkah širom dežele okrog 30 tisoč delavcev in delavk. Poglavne zahteve stavkarjev v vseh delih dežele so višje meze in priznanje unije. Na stavkah so delavci na bombažnih poljih, izdelovalci žic, vozniki mleka, izdelovalci vrat, delavci v milnariji, pristaniški delavci, rudarji, jeklarji in gozdni delavci.

V teku so pogajanja za končanje največje stavke, ki je zaprla 30 gozdnih kamp v severozapadnem Oregonu in jugozapadnem Washingtonu, in v kateri je prizadetih 10,000 mož. Glavna sporna točka je kontrola nad dvoranami, v katerih se najema delavce, oziroma priznanje "zaprtih delavnic".

V šestih Remington Rand tovarnah za izdelovanje pisalnih strojev, stavka 4000 oseb. Družba je izjavila, da bo v ponedeljek odprla svojo tovarno v Syracuse, N. Y., toda voditelji stavkarjev pravijo, da se delavci ne bodo vrnili, akoravno se jim je obljubilo \$15 "početniškega bonusa". Ostale tovarne se nahajajo v Gowandi in Iliou, N. Y.

V vzhodnem Arkansasu so zvezne oblasti začele preiskavo glede obtožbe, da obstoje na bombažnih poljih "peonažne razmere", katero je naperila Southern Tenants' Farmers unija.

V Wheeling Steel Co. tovarni stavka 1500 delavcev. Zadnje dni so bili bombardirani domovi treh stavkolomcev in v stanovanju nekega drugega stavkolomca so padli strelji, vsled česar šerifu Arthur Oakes iz Portsmoutha, O., dolži stavkarje, da so začeli "režim terorja".

Na "sedeči stavki" je 400 delavcev v tovarni General Electric Co. v Schenectady, N. Y., dalje stavka 2,500 delavcev pri Tennessee Coal and Iron Co. v Birminghamu, Ala., in enako številno pristaniških in mizarških delavcev v Milwaukee, Wis.

Lindbergh—kandidat?

W. P. Litchfield, predsednik Goodyear Tire and Rubber Co. v Akronu, je v javnem pismu apeliral na republikansko konvencijo v Clevelandu, da nominira Charles A. Lindbergha za podpredsedniškega kandidata. Če bi Lindbergh, ki se nahaja v Evropi, nominacijo sprejel, seveda ni znano.

Kupovanje na obroke

Urad okrajnega rekorderja izkazuje, da je bilo kupovanje avtomobilov in druge osebnostne lastnine v Clevelandu in okolici v zadnjih petih mesecih večje kot kdaj prej v zgodovini mesta. Število takih kupčij do konca maja znaša 90,166, oziroma 17,537 več kot v istem času lanskega leta.

Senator Nye govori

Danes ob 8. uri bo ob priliki graduacije dijakov John Marshall pravne šole govoril v baptistični cerkvi na Euclid Ave. in E. 18 St. zvezni senator Gerald Nye iz North Dakote. Vabljeni so tudi javnost.

Republikanci se udarijo radi amendiranja ustave

Landonova struja bo predlagala, da se v platformo zane-se točko za amendment k ustavi, ki bi državam dal oblast regulirati plače in delovne ure.

CLEVELAND, O. — Ko je najvišja sodnija Zed. držav zadnji teden razveljavila new-yorški zakon, ki je dooločal minimalne meze za ženske in otroke v industriji, je ustvarila politično situacijo, kateri se tudi republikanska stranka ne bo mogla izogniti, ter grozi povzročiti resen boj na konvenciji stranke, ki se jutri odpravi v Clevelandu.

Republikanci, ki dosledno napadajo predsednika Roosevelta, da gaži oziroma skuša pogaziti ustavo Zed. držav, so pričakovali, da bodo v Clevelandu sprejeli platformo z "močno izjavo" v prilog "ustavnosti", zadnja odločitev najvišje sodnije pa preti konvencijo razklati na dvoje bas radi vprašanja ustave. Pristaši gov. Landonu so namreč v soboto naznanili, da bodo zalitvali, da se v platformo vključi točko, s katero se bo stranka zavezala delovati za ustavni amendment, ki bo dal posameznim državam oblast sprejemati postavbe za minimalne meze in delovne ure v industriji.

Najbolj presenetljivo pri stvari je, da je bivši predsednik Herbert Hoover, ki se nahaja na poti v Cleveland, v soboto zvečer v Ogden, Utah, izjavil, da se strinja s priporočilom za amendiranje ustave v takem smislu, iz česar se lahko sklepa, prvič, da Hoover ne namerava voditi boja proti Landonovi kandidaturi, in drugič, da bo vprašanje amendiranja ustave sigurno prirešeno pred konvencijo in da bo to eno poglavitnih spornih vprašanj, radi katerega se obetajo na konvenciji ostre debate.

Te domneve potrjujejo zadnje vesti, glasom katerih sta se dva druga aspiranta za predsedniško nominacijo, in sicer Borah iz Idaho in senator Vandenberg iz Michigana, zelo hladno izrazila napram priporočilu

Smrtna kosa

V ponedeljek jutraj ob 2. uri je v East End bolnici po kratki bolezni umrla Marta Vidovič, stara 53 let, stanujoča na 428 E. 157 St. Tukaj zapuščila sinova John in Paul Kekič, eno sestro nekje v Ameriki, in več sorodnikov. Pred tremi leti je umrl njen mož Marko. Rojena je bila v selu Kekič pri Starem gradu, na Hrvaškem. V Ameriki je bivala 28 let. Bila je članica društva 235 HBZ. Pogreb se bo vršil v sredo jutraj ob 9:15 v cerkev na E. 36 St. in potem na Calvary pokopališče, pod oskrbo Jos. Zele in Sinovi.

Na operaciji

Mrs. Frances Krašovec, 6731 St. Clair Ave., se je podala v Mt. Sinai bolnico, kjer je bila operirana na slepiču. Prijatelji in prijateljice jo lahko obiščejo od 2. do 3. ure popoldne in zvečer med 7. in 8. uro.

Na turi

Na avtomobilsko turo po vzhodu sta se podala Mr. in Mrs. John Stibil, 1254 Norwood Rd. Obiskala bosta med drugim Washington, D. C., in Atlantic City.

Računi za plin

Vaše račune za elektriko in plin lahko plačate v našem uradu.

za amendiranje ustave, swareč proti "prenagljenosti".

Druge "liberalne" določbe, katere bo predlagala za strankino platforma Landonova struja, ki je najmočnejša izmed vseh, so sledeče:

Kongres naj pooblasti posamezne države, da bodo lahko sklepale medsebojne sporazume za enotne zakone za reguliranje dela in trgovine.

Uprava brezposelnostnega relief naj se vrne državam in lokalnim administracijam, zvezna vlada pa naj pomaga finančno na podlagi prebivalstva in potrebe; države naj bi same odločile, ali naj se brezposelnim nudi direkten relief ali relifno delo.

Princip socialne varnosti naj se odobri, toda uprava naj bo v rokah posameznih držav namesto v Washingtonu, in države naj same prispevajo v sklade za brezposelnostno zavarovanje in starostno pokojnino.

Odobri naj se princip samostojnih tarifnih sporazumov med Ameriko in drugimi narodi na podlagi reciprocity (to je, da vsaka dežela dovoli toliko ameriškega uvoza kot ga Amerika dovoli omenjeni deželi), toda vsak tak sporazum naj bi bil podvržen odobritvi senata. (Na ta način posluje Rooseveltova administracija, razen da senat nima glede takih sporazumov nobene besede.)

Obsodi naj se prisilno produkcijsko kontrolo poljedelskih produktov, farmerjem pa naj se pomaga na ta način, da bi se jim plačalo za odvešek produktov razliko med domačo ceno in pa ceno, ki bi bila pravomočna, ako bi obstojal tarif za farmerske pridelke.

Odobri pa naj se vladno delo za konserviranje zemlje in vladno nakupovanje zemlje, ki ni dovolj produktivna, da bi se jo izplačalo obdelovati.

RADIO PEVEC USTRE- LJEN V DAYTONU

DAYTON, O., 6. junija. — Policija je aretirala nekega moškega, ki je obtožen, da je večerj v prepiru radi neke ženske ustrellil radio pevca Lou Bondine. Priča umora je bila Mrs. Elizabeth Putechek.

Človeška glava v grapi

Dva dečka sta v petek zvečer našla v neki grapi kakih tisoč čevljev od Kinsman rd. med Rapid Transit in N. Y. Central železniškimi progami glavo nekega kakih 30 let starega moškega. Grozovita najdba je bila napravljena nedaleč od kraja, kjer sta bili preteklega septembra najdeni trupli dveh moških, katerima so bile odsekane glave. Dotični dvojni umor ni bil nikoli razjasnjen. V soboto dopoldne pa je bilo truplo moškega, čigar glava je bila najdena v petek zvečer, odkrito v ozadju hiše na 2259 Orange Ave. in sicer nedaleč od kraja, kjer je bilo pred meseci najdeno razkosano truplo neke ženske. Policija domneva, da je za vse umore odgovoren kak sadist, to je abnormalen človek, ki nepričakovano zasači svoje žrtve v spanju ali drugače nepripravljene za obrambo, in kateremu nudi rezanje človeškega mesa veliko naslodo.

Dečki nameravali lin- čati tovariša

DETROIT, 6. junija. — Policija je večerj v zadnjem trenutku vdrla v neko barako, kjer je rešila 2 dečka, katere so nameravali obesiti trije drugi dečki, ki so jima zavidali, ker sta imela dobro šolsko izpričevalo. Eden izmed prijetih dečkov, Raymond Buccelati, star šele 9 let, je rekel policiji: "Hoteli smo storiti, kakor dela "Črna legija".

BANKHEAD JE "SPEAK- ER" V KONGRESU

WASHINGTON, D. C. — William B. Bankhead, demokrat iz Alabame, je postal novi "Speaker" poslanske zbornice, katero mesto je postalo prazno s smrtjo kongresmana Byrnsa iz Tennessee. Bankhead je bil doslej vodja večine v zbornici. Za to mesto se obeta ostra borba med raznimi demokratskimi veterani. Kampanjo za voditelja večine je že začel kongresman John E. Rankin iz Mississippija, ki ima oporo progresivnih demokratov iz zapada. Med onimi, ki pridejo v poštev za to mesto, je tudi kongresman Robert Crosser iz Clevelanda.

Krompirja manjka

V Ameriki je nastalo občutno pomanjkanje krompirja, posledica česar je, da so cene strahovito poskočile. Ponekod stane krompir dvanaestkrat toliko kot je lansko poletje. V New Yorku n. pr. stane 5 funtov krompirja 27 centov, in po nekaterih krajih se krompirja sploh kupiti ne more. Republikancem to ne ugaja, ker poje se, da bodo farmerji iz hvalečnosti za visoke cene krompirju zopet volili za Roosevelta.

Kultura

MLADINSKI ZBOR SLOV. D. DOMA

Nujno važna seja odbora in vseh staršev pevcev mladinskega zbora Slov. Del. Doma, Waterloo Rd. se vrši v ponedeljek dne 8. junija, t. j. danes, ob 7:30 uri zvečer. Apelira se na odbor šole in starše pevcev, da se seje gotovo vdeležijo. Ukreniti se ima nujno važne začevne radi koncerta Skupnih Mladinskih Zborov.

"ZDRUŽENI MLADINSKI PEVSKI ZBORI"

Nocoj, v ponedeljek, ob 8. uri, se vrši štetje glasov za kraljico Združenih mladinskih pevskih zborov. Vsi tajniki in tajnice zborov vsi prinesejo v svoje prodane listke v Slov. Del. Dom na Waterloo road, kjer se vrši štetje. Navzoči naj bodo nadzorniki in tajniki ali tajnice zborov.

V torek večer, dne 9. junija, ob 8. uri zvečer se pa vrši seja Združenih pevskih zborov v Slov. Nar. Domu na St. Clair. Ker je to zadnja seja pred prireditvijo, je potrebno, da so navzoči zastopniki vseh zborov. Prosi se zastopnike, da se točno udeležijo.

V sredo večer se pa prosi nadzornike Združenih mladinskih zborov, da pridejo na dom Mr. Joseph Zeleta, kjer se bo preštel pivske listke. Zahteva se vsaj enega zastopnika od vsakega zbora.—Tajnica.

Vehovec je "skrivil" kapitana Harwooda

Varnostni ravnatelj Ness je Harwoodu vzel poveljstvo v 14. precinktu, potem ko je v hiši njegovega sina odkril gamblerski lokal.

Varnostni ravnatelj Eliot Ness je v soboto osebno vodil pogon na gamblerski lokal v ozadju Black Hawk gostilne na 1775 Ivanhoe Rd., katerega očividno obratuje Edward Harwood, ki je sin policijskega kapitana Michaela Harwooda, ki je poveljnik policije v dotičnem okrožju. Ness je stopil v akcijo potem, ko ga je na gamblerski lokal opozoril councilman Anton Vehovec, ki že več mesecev dolži kapitana Harwooda, da neče iz Collinswoda izgnati prostitutk in gamblerskih blagov. Posledica pogona je bila, da je Ness še v soboto zvečer odstavil Harwooda kot načelnika policije v 14. precinktu. Kakšne nadaljne korake se bo podvzelo proti njemu, ni znano.

Sin policijskega kapitana se je sicer pred Nessom izgovarjal, da nima nobene zveze z gamblerskim lokalom v ozadju gostilne, toda Ness je izjavil, da je njegovo izgovarjanje tako luknjčavo, da ne drži vode. Vsekakor je dokazano, da je sin kapitana Harwooda kolektal rent od hiše, v kateri se nahaja gostilna z gamblerskim lokalom.

Harwood je pred Nessom rekel, da je hišo dal v najem nekemu moškemu z imenom Joe. Da pa njegovega drugega imena ne ve, in da mu je "Joe" za gostilno plačeval \$30 renta na mesec, za prostore v ozadju pa \$50. Ness je v gostilni odkril tajen električni gumb, s katerim se je očividno dajalo svarilo gamblerskemu lokalom v ozadju, kadar je pretila kak nevarnost.

SENAT JE SPREJEL DAVČNO PREDLOGO

WASHINGTON, 6. junija. — Senat je večerj s 37 glasovi proti 24 sprejel administracijsko davčno predlogo, katero se je prej na vseh koncih krpal in popravljalo. Sedaj gre predloga konferenčnemu odboru, kjer se jo bo najbrže od začetka do konca predelalo. Davčna predloga v obliki kot jo je predložila administracija ni zadovoljila niti demokratov in še manj seveda republikance.

Stavka v Barbertonu

V Barbertonu, O., so v soboto šli na stavko unijski delavci v Diamond Match Co. tovarni ter jo obkolili s piketi. Istočasno je unija oklicala stavko v tovarni Ohio Match Co. v bližnjem Wadsworthu, O. Delavci zahtevajo 20-odstotno mezno zvišanje. Število stavkarjev znaša 1500.

Obisk škorklje

V soboto jutraj se je oglašila pri družini Anton in Silvija Turk, 1590 E. 45 St., teta škorklja in pustila 9 funtov težanje. Število stavkarjev znaša 1500.

Obisk iz domovine

Frank Ločnikar je prišel iz Hovmance pri Ljubljani, da tukaj obišče brate in sestre. Nastanjen je pri Mr. Ažmanu, 6501 St. Clair Ave. Od tam se bo podal v Denver, Colo.

Iz bolnice

Iz bolnice se je vrnila Mrs. Mary Intihar. Sedaj jo prijateljice lahko obiščejo na domu, 4662 E. 93 St., Garfield Hgts, Ohio.

Konec stavke v Franciji; delavci so zmagali

Delodajalci so pod vladnim pritiskom ugodili vsem delavskim zahtevam. Vsi delavci se umaknejo iz tovarn.

"Zidje in prostozidarji so odgovorni za kritični položaj Francije," hujska reakcija.

PARIZ, 8. junija. — Levičarska vlada premijerja Bluma je danes izvojevala za stavkujoče delavce odločilno zmago ter prisilila delodajalce, da so ugodili vsem njihovim zahtevam.

Sporazum, ki ga je naznanil notranji minister Roger Salengro, pokriva vse stavkarje, razen pisarniških in trgovskih službencev, ki tvorijo malo manjšino skoro milijonskega števila delavcev in delavk, ki so se pridružili paralizirajoči stavki, katere se je začela pred dvema tednoma.

Zastopniki pisarniških in sličnih delavcev in njih delodajalci bodo imeli danes sestanek s premijerjem Blumom.

Voditelji drugih stavkarskih skupin izjavljajo, da bodo takoj odredili, da se delavci umaknejo iz tovarn, katere so zasedali skozi ves čas, ko je trajala stavka.

Delodajalci so na pritisk vlade pristali na vse delavske zahteve, ki so bile: mezno zvišanje od 7 do 15 odstotkov; delavci imajo pravico pridružiti se unijam in se kolektivno pogajati; 40-urni delovni teden in plačane počitnice.

Kot izjavlja vlada, so se delodajalci zadrževali dvema zahtevama najbolj upirali ter so pristali na nje s pridržkom, da ne prevzamejo odgovornosti za ekonomske posledice 40-urnega tedna in plačanih počitnic in da ne stopijo v veljavo, dokler parlament ne sprejme tozadevnega zakona.

Blumova vlada bo takoj predložila parlamentu tozadevne zakonske predloge.

Delodajalci so se zavezali, da ne bodo kaznovali delavcev, ker so šli na stavko in so obljubili izvesti mezna zvišanja, kakor hitro se delavci vrnejo na delo.

Za potnike v domovino

Jugoslovanski generalni konzulat v New Yorku nam sporoča, da so naši ljudje, ki gredo v stari kraj na obisk, deležni 50-odstotnega popusta voznine na jugoslovanskih železnikah in sicer od meje pa do kraja, kamor so namenjeni, ko dosepejo v Jugoslavijo, in zopet pri odhodu od kraja, kjer so nastanjeni, pa do prestopa jugoslovanske meje. Ta redukcija voznine je veljavna od 1. maja do 31. avgusta t. l. Potniki iz Amerike, ki se žele poslužiti te ugodnosti, lahko dobijo vozno karto s 50-odstotnim popustom na podlagi objave, katere jim bodo izdale jugoslovanske konzularne oblasti v Ameriki.

Nov grob

Včeraj popoldne je po kratki bolezni umrl dobro poznani rojak John Kromar, star 65 let, stanujoč na 998 E. 63 St. Pogreb bo vodil pogrebnišnik Frank Zakrajšek. Podrobnosti poročamo jutri.

Pismo v uradu

Pismo iz Struge, Jugoslavija, ima v našem uradu Frank Rus, ki je nekoč bival na 1202 Norwood road.

Načelo "odprte delavnice" je ohranjeno po medsebojnem sporazumu.

Sinoči je premijer Blum govoril pred ljudsko maso 60 tisoč oseb v pariškem sportnem stadionu. Ko je govor končal, je eden izmed navzočih stopil pred poslušalce ter zaklical:

"Ali imate zaupanje v Bluma?"

"Da, da!" je zaorila ljudska množica.

Ko je Blum dospel v stadion, je bil deležen silnih ovacij. Njegovi pristaši so z rdečimi zastavami pokrili tla, po katerih so hodili on in drugi vladni voditelji, ko so se pomikali proti govorniški tribuni.

Govorniki, stoječi pred ljudsko maso, ki je s stisnjenimi pestmi dala pozdrav radikalnega delavstva, so slovensko obljubili, da bo Ljudska fronta ostala združena, ter skrbela, da fašizem ne pride na krmilo v Franciji.

Med govori so poslušalci prepevali "Internacionalno" ter nazdravljali Sovjetski uniji.

Notranji minister je odredil zaplenbo desničarskega lista — Francoska solidarnost —, ker je objavil članek, v katerem je bilo rečeno, da je Francija "v nevarnosti". V članku je bilo dalje rečeno:

"Zidje in prostozidarji so naši sovražniki. Oni so odgovorni za krizo, v kateri se nahaja Francija!"

Poskus fašistične veteranske organizacije "Ognjenih križarjev", da bi razpečali svoj list, je zgodaj zjutraj dal povod za spopade s stavkarji, v katerih je bil razbit en tovarni avtomobil.

Stavkarji v avijatiški industriji so sporočili vladi, da so pripravljeni sami voditi tovarne, ako se njih zahtevam ne bo ugodilo.

Nesrečna smrt rojaka

Andrej Slokar, stanujoč na 8610 Vineyard Ave., v Garfield Heights, se je v soboto zvečer namenil, da bo šel malo povasovat k svojim prijateljem v East 93rd Street okolici, a usojeno mu je bilo drugače — zadet je bil od nekega avtomobila in na mestu ubit. Pokojnik je bil 43 let star in doma iz Sokovca pri Ajdovščini na Primorskem, odkoder je prišel pred 25 leti, in je bil član društva "Naš Dom", št. 50 SDZ, in "Napredni Sosedje", št. 144 SNPJ. Poleg žalujoče soproge Rozi, rojena Ivančič, zapuščba pastorka Anthony, Joseph in Frank, ter brata Jožeta. Pogreb se bo vršil iz hiše žalosti v cerkev sv. Lovrenca v sredo zjutraj ob 8:30 pod vodstvom Louis L. Ferfolija. Naj v miru počiva, prizadetim pa naše sožalje!

Predavanje za starše

V torek 9. junija ob 7:30 zvečer bo zaključno predavanje za starše v Slovenskem Domu na Holmes Ave. Predmet predavanja bo: "Na koliko praktičnih načinov lahko držite vaše otroke zaposlene in zadovoljive." — Predavala bo Mrs. J. Terbižan.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV P.T.G. & PUB. CO.
6231 ST. CLAIR AVE.—HENDERSON 5811
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
VATRO J. GRILL, Editor

PO raznašalcu v Clevelandu, za celo leto\$5.50
za 6 mesecev\$3.00; za 3 mesece\$1.50
Po pošti v Clevelandu za celo leto\$6.00
za 6 mesecev\$3.25; za 3 mesece\$1.60
Za Zedinjene države in Kanado za celo leto\$4.50
za 6 mesecev\$2.50; za 3 mesece\$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
za 6 mesecev\$4.00; za celo leto\$8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

"ČRNA LEGIJA" NI NOBENA ŠALA

Pred tednom dni je bilo veliko ameriško časopisje polno poročil, v katerih se je na dolgo in široko ter na običajno senzacijski način obdelovalo odkritje tajne teroristične organizacije z imenom "Črna legija," katere obstoj je prišel v javnost v zvezi z umorom nekega delavca v Detroitu. Par dni je vse vrel in kipe. Čitali smo bombastične izjave prosekutorjev, justičnih uradov in drugih organov za javen red in mir, o "temeljnih preiskavah," kakor je pač navada, kadar stroji publicitete in politike delajo s polno paro. Ampak, kot rečeno, to je trajalo le par dni.

Justični departament Zed. držav je potem lakonično naznanil, da je v terorizmu "Črne legije" ne bo vmešaval, ker ni dokazov, da se je kršilo kake zvezne zakone. Zavzel je to stališče navzlic dokazom, da ima vigilantska organizacija svoje postojanke tudi izven meja Michigan in da je zlasti močno zasidrana še v vsaj dveh nadaljnjih državah, v Ohiju in Indiani.

V ohijski državni zbornici je bil napravljen poizkus, da bi delovanje "Črne legije" v naši državi preiskalo potom posebnega odseka, ampak tozadevna resolucija državnega senatorja John Davisa iz Clevelanda je bila z veliko večino vržena v koš.

Vse od tedaj pa je v kolonah meščanskega časopisja glede teroristične organizacije zavladal mrtvaški molk. Listi so utihnili kot bi odrezal.

Čemu ta nenaden molk? Zakaj so afere "Črne legije," ki so bile še pred tednom dni vredne debelih naslovov na prvih straneh dnevnega tiska, kar naenkrat postale tako "nevažne" in "brezpomembne," da se jih niti omenjati ne zdi več vredno?

Odgovor na to vprašanje bomo dobili, ako stavimo drugo, logično in pertinentno vprašanje: Kdo so ljudje, ki pravzaprav stoje za "Črno legijo? Luč belega dneva na prvo kot drugo vprašanje je vrgel korespondent revije "The Nation" v Washingtonu, ki je že v poročilu z dne 31. maja prerokoval, da se bo terorizem "Črne legije" pokrilo z debelim beležom ter potem tudi pove zakaj — ker bi res temeljita preiskava odkrila, da za "Črno legijo" stoje industrijski in finančni baroni, ki so pravi vladarji Detroita in ki hočejo za vsako ceno preprečiti unionizacijo delavcev v njihovih tovarnah.

"Ne bi kazalo razkriti," piše omenjeni korespondent, "da so michiganski sodniki, prosekutorji, milicijarji, policaji, župani in councilmani, ki so služabniki velekapitala, bili tudi poveljniki "Črne legije," da so bili njihovi lastni ogleduhi in tajni agenti vodilni faktorji v teroristični organizaciji, in da so rabili krvavo zaprisego v prvi vrsti, da si zajamčijo hlapčevsko zvestobo neukih hribovcev (Hill-billies) iz južnih držav, katere so importirali v Detroit kot najboljšo garancijo, da se nekega dne ne znajdejo pred združenim delavstvom, ki se zave da svojih pravic in jih tudi zahteva."

(Dolje jutri.)

Protest

Cleveland, Ohio

Na redni mesečni seji Clevelandске Federacije SNPJ, vršče se 24. maja, se je med drugim razmotrivalo tudi glede rovarjenja napram SNPJ in njenemu glasilu "Prosveta", katerega vodi Rev. Milan Slaje, Rev. Matija Jager, ter Debeve in Pirc Co. v svojem žurnalu.

S tem rovarjenjem skušajo zbegavati članstvo S. N. P. J. ter jim natvezajo da SNPJ ne posluša tako kot ji njena pravila predvidevajo in da "Prosveta" zavaja svoje članstvo.

Ker pa SNPJ plačuje svoje obveznosti redno, kot to predpisuje njena pravila in državni zakoni,

In ker glasilu SNPJ "Prosveta" piše in podučuje članstvo v naprednem duhu, to je da piše resnico, brez zavijanja katera je

gori omenjeni gospodi neprebavljiva, ter jih peče v oči,

In ker gori omenjeni gospodje niso člani SNPJ ter kot taki nimajo pravice se vtkati v poslovanje naše organizacije, in ravno tako ne diktirati, kaj da naj piše glasilu "Prosveta".

Je bil sklep Clevelandске Federacije dr. SNPJ, da se protestira proti temu rovarjenju, ter da se ta protest priobči v glasilu "Prosveti" in tudi v lokalnem časopisu "Enakopravnosti". Vi skrbite za to, da katere ste poklicani, ter iste vršite tako kot so vaši predpisi, ter svojim vernikom povejte resnico brez zavijanja, in storili boste napram človeški družbi največjo dobroto in časa ne boste imeli se vtkati v poslovanje S. N. P. J.

Za Clevelandsko Federacijo društev S. N. P. J.

Andy Božić, predsednik

J. F. Terbižan, tajnik

Frank Koss, blagajnik

Zanimive vesti iz stare domovine

Brata obtožena uboja

Pred malim senatom sta se zagovarjala dva brata iz Zabovce, čevljarji pomočnik 28 letni Anton in čevljarji mojster 42 letni Simo Juhner. Brata sta 16. februarja popivala v gostilni, v kateri se je nahajal tudi pokojni Franc Cvetko. Juhnerjeva sta dolžila Cvetka tatvine nekega petelina, ki je bil ukraden Simonu Juhnerju in zaradi tega je nastal med njimi prepir in pretep, ki so ga drugi komaj pomirili. Na poti domov sta se brata Juhner zopet srečala s Cvetkom in zopet je bil nesrečni petelin povod novega spopada. Pretepali so se vsi trije z latami do Cvetkovega dvorišča, kjer je pokojni zgrabil vile, potem pa še kol, s katerim je mahal preko plota. Med pretepom pa je Anton Juhner skočil domov, se oborožil s čevljarjskim nožem, s katerim je potem sunil Cvetka v trebuh ter mu ranil čreva. Cvetko je zaradi poškodb v pujski bolnišnici izdihnil. Juhner je priznal, da je sunil pokojnika s čevljarjskim nožem, Simon Juhner pa taji, da bi bil nož sploh imel v roki med pretepom. Nasprotno pa so očitvidci pričali, da so videli tudi v Simonovih rokah nož. Baš takrat, ko je Cvetko ranjen zakrilal, je Simon Juhner dvignil roko, v kateri je držal nož. Anton Juhner je bil obsojen na 4 leta strogega zapora, njegov brat Simon pa je bil oproščen.

V mlaki utonila

V Reki pri Hočah se je zgodila tragična smrtna nesreča. Ko so pokopavali v Hočah posestnika Antona Podkrižnika, je hitelo na pogreb veliko ljudi iz Reke. Med njimi se je odpravila k pogrebu tudi 25-letna posestniška hči. M. Čurč. Dekle je bilo božjastno, kar ji je postalo usodno. Ko je šla proti vasi preko plitve luže, čez katero je bila vržena deska, jo je nenadoma vrgla božjast ter je padla v mlako tako, da je obležala z obrazom v plitvi vodi. Ker ni bilo v tem trenutku v bližini nikogar, je revica utonila v mlaki, ki je bila jedva ped globoka. Čez nekaj časa so prišli mimo sosede, ki so jo našli v vodi, bila je že vsaka pomolč zastoj.

Strašna nesreča v Pekrah

V Pekrah se je zgodila strašna nesreča. Pri veposestniku zaposleni viničar Brunško je narokel na travniku sveže trave ter jo peljal domov. Na vozu je sedela njegova 4-letna hčerka Marija ter držala v rokah kos. Naenkrat pa se je voz zaradi ovire na poti prevrnil in dekletce je padlo z voza tako nesrečno, da se je nasadilo na koso. Ostrina kose se ji je zarila na zadnjem spodnjem telesu v

hrbet ter prišla pod prsni na trebuhu ven. Z veliko težavo so izvlekli koso iz telesa in telefonično obvestili mariborske reševalce, ki so umirajočega otroka prepeljali takoj v bolnišnico. Dvornjo pa, da bi nesrečno dekletce ostalo pri življenju, ker je zaradi velikanske rane izgubilo preveč krvi in je tudi sama rana smrtno nevarna.

Ogenj

V Statenbergu je pogorel posestnik Jožef Taks. Požar mu je uničil hišo, dočim se je posrečilo s pomočjo sosedov novo gospodarsko poslopje oti.

Pogreb najstarejšega mariborskega gasilca

Ivana Jenišija se je vršil na radvanjskem pokopališču. Na zadnji poti so ga spremili gasilski tovariši iz Maribora z godbo in zastavo, pa tudi okoliški gasilci. Jeniši je bil 55 let pri gasilskem društvu.

Rudarji 8 mesecev brez plače

V Belgradu je prišla iz Kumanovega skupina treh rudarjev, med njimi Slovenec Alojzij Ajdišek. Ti so izjavili, da jim lastnih rudnika, neki Dimitrij Pavlovič, že 8 mesecev ni izplačal nikake mezde.

Važna cesta

Nova turistična cesta, ki veže Celovec z Gradcem, bo v najkrajšem času izročena prometu. Otvoritvi bo prisostvoval predsednik avstrijske republike dr. Miklas. Ta cesta omogoča tudi mnogo krajšo pot iz Benetk do Varšave.

Tri leta za uboj

Pred malim senatom se je zagovarjal 27-letni Alojz Zenko iz Dobrave pri Ormožu. Dne 29. marca je zabelod z nožem Jurija Kranjca v pleč ter ga lažje poškodoval. Krajnjemu tovarišu Marku Spevanu pa je zadal smrtno poškodbo v trebuh, da je 3. aprila v bolnišnici umrl. Obsojen je bil na tri leta in 15 dni strogega zapora.

Umrli so v Mariboru:

V visoki starosti 81 let je umrl na Frankopanski cesti 8 upokojeni ključavničar dr. železnice Adolf Permozer. V Slovenski ulici je umrl zasebnik Anton Lešnik, star 78 let, v Studencih, Slomškova ulica 10, je ugrabila smrt 76-letno Marijo Ozimič, v bolnišnici pa je umrl 26-letni mizarški pomočnik Welt Rudolf.

Jurčičev brat umrl

Na Muljavi pri Stični je umrl v 90. letu starosti Anton Jurčič, brat našega pisatelja Josipa Jurčiča.

Rodovina Jurčič izvira iz zaselja Jablane od Križa pri Kostanjevici. Marko Jurčič, oče mlado življenja, je torej dokaj Antona in pisatelja Josipa, je zana. Tajna zelenih valov pa o-

služil za kočijaža pri sodniku v Stični. Seznanil se je s Pajžberjevo Micko na Muljavi in v tem zakonu so bili trije otroci: Marija, Josip in Anton. Josipa so dali v šole, Anton je zagospodaril na domu. Sedaj je zapustil tudi on to solzno dolino. Zapušča sina, ki skromno preživlja svojo številno družino.

Smrtna kosa.

V Seničici pri Medvodah je umrla gospa Marija Šušteršič. Odšla je v večnost 16 dni za svojim ljubljanim možem.

V Ljubljani je umrla ga. Marija Seliškar, mati požarnega čuvaja na Gradu.

V Boh. Bistrici je umrla gospa Ivana Ravhekar, roj. Demšar.

Poroča.

Poročila sta se g. Martin Golob, posestnik v Topolščici, in gđ. Micka Demolova p. d. Gorienkova iz Lokovice.

Otok v škafu utonil.

V Mestnem vrhu pri Ptujju je v škafu vode utonil 18 mesecev stari Horvat Maks, sin posestnice.

Otoki sončnega Primorja.

V Ljudski univerzi so predvajali lep kulturni film "Rab, Pag in Krk," ki prikazujejo lepoto sončnih otokov našega Primorja.

V Dravi utonil.

Ves prestrašen je prišel na policijo ključavničar dr. železnice Anton Kalin iz Maribora ter prijavil, da pogreša svojega 8 in pol leta starega sinčka Karla, ki se je izmuznil od doma ter se ni več povrnil. Domnevajo, da je mali Karlek postal žrtev Drave.

Otok pod avtomobilom.

Pred kapelico v Bohovi, pri kateri se je ravno vršila v mraku smernična pobožnost, je povozil avtomobilist malega 8-letnega Stanka Ilesiča. Fantek je zadobil nevarne poškodbe ter je bil takoj prepeljan v bolnišnico.

Strahoviti nalič.

kakor ga ne pomni najstarejši ljudje, je divjal med Sv. Križem in Selnico. Vsi potoki so se v nekaj minutah izpremenili v deroče hudournike ter povzročili ogromno škodo, ter so odnesli plodno zemljo.

Poročila sta se

v Ljubljani gosp. Anton Bervar, višji kontrolor dr. žel. v Belgradu, in gđ. Mimika Vollmajer iz Selnice ob Dravi.

Naknadna zamenjava jurjev.

Agencija Avala (uradna) poroča: Obveščajo se interese, da so počenši z 20. majem 1936 glavna državna blagajna kakor tudi vse davčne uprave zamenjale bankovce, katerim je rok za zamenjavo pri Narodni banki potoke 4. maja.

To so naslednji bankovci: za 1000 Din (z dodatno tiskano rožeto), izdaja 30. novembra 1920 bankovci za 10 Din (rdečkaste barve) izdaja 26. maja 1926 in 10 Din (rdečkasti) izdaje 1. decembra 1929.

Pravica za zamenjavo teh bankovcev ne zastareva.

Za zamenjavo je treba, da predložitelj bankovcev sestavi spisek bankovcev po vrsti, seriji in številki ter ta spisek podpiše s svojim polnim imenom in priimkom ter navede svoj točni naslov.

Zamena teh bankovcev ni podvržena taksi.

Sava naplavila utopljenca.

Dne 9. maja je v Vidmu pri Krškem Sava naplavila truplo utopljenca v dimnikarski obleki. V utopljenca so takoj spoznali dimnikarskega pomočnika Gamca Karla iz Radeč, ki je 19. aprila izginil brez vsakega sledu. Domneva, da je nesrečen na žalosten način končal svoje mlado življenje, je torej dokaj Antona in pisatelja Josipa, je zana. Tajna zelenih valov pa o-

Jože Kolibar je bil dober mož in dober oče in je na splošno skrbel za svojo družino. Sosedje so ga imeli radi, ampak od časa do časa ga je prišlo in šel je na krok, medtem pa si je njegova družina morala pomagati kot je pač najbolje vedela in znala.

Ko se je torej zgodilo, da je nenadoma umrl, je vest zelo pretresla sosede. Eden od njih je tolažil vdovo ter poudarjal vrline drugega pokojnika.

"Predvsem pa," je rekel sed, "Jože je bil mož principa!"

"Oh, kdo to bolje ve, kakor jaz?" je zastokala vdova. "Ni je bilo sobote, da ne bi gotovo kot ura prišel zvečer domov ter položil plačilno koverta pred mene."

Koverta je bila sicer vselej prazna, ampak kar je res, je res, na princip ni nikoli pozabil!"

Morgič je stvar, ki nikoli ne je in ne pije, pa dela 24 ur na dan, in kadar premine, ima še dovolj moči v sebi, da odnese hišo s seboj.

ZIVINA NA PADALIH

Italijanski letalci, ki jim je bila dana naloga oskrbovati napredujočo armado z živcem, so prenašali s svojimi aparati tudi živo živino, ker zavoljo vročine in velike vlage v tamkajšnjih krajih sedaj ni misliti na prevoz zaklane živine. Tako so letalci najprvo za čete v Ausi spustili s padali na tla dve živi govedi in 70 koz. Bil je to prvi poskus te vrste in ker se je dobro obnesel, so ga uporabili takoj tudi drugod.

stane vzrok obupančeve smrti. Pokojni je bil dober delavec, mirnega značaja in zelo priljubljen. Pokopan je bil v Vidmu pri Krškem.

Mati za hčerko v smrt

V Ljubljani v Gerbičevi ulici so našli v njenem stanovanju obešeno 42. letno Ivano Gregoričičovo, ženo mestnega delavca ter mater mlade Marije Gregoričičeve, ki je tik pred velikonočnimi prazniki prostovoljno poiskala smrt pod vrhniškim brzovlakom. Mati je za hčerko očitno tako zelo žalovala, da je šla tudi sama prostovoljno v smrt. Policijska komisija je dovolila, da je truplo ostalo doma na mrtvaškem odru.

Uboj v Slovenskih goricah

Dne 26. aprila t. l. je prišlo v Kukavi pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah med Antonom Vesenjekom iz Sterjave in Alojzijem Horvatom iz Kukave do prepira in pretepa. Kakor je ugotovljeno, je Horvat zasledoval Vesenjaka s krampom. Ko je Horvat uvidel, da je Vesenjaka umerjal in da mu ne more uiti, je pograbil poleno in Horvata udaril dvakrat po glavi s tako silo, da je obležal. Horvata so spravili v pujsko bolnišnico, vendar je vsaka pomoč bila zaman. Udarci s polenom so bili smrtni in je je Horvat dne 2. maja izdihnil, ne da bi se zavedel. Sodna komisija je ugotovila, da je bila lobanja prebita in so se zarili koščki lobanje v možgane, in mu tudi takojšnja zdravniška pomoč ne bi mogla rešiti življenja. Oboje so aretirali Vesenjaka in ga izročili okrajnemu sodišču v Ptujju. Zagovarja se s silo branom.

Razgledni stolp na Planini nad Vrhniko

Lepa je slovenska zemlja, a veliko hrani tudi lepoto, za katere prav malo vemo. Ena takih skrivnosti je gotovo tudi vrhniški koteček, nad katerim kraljuje ponosna Planina (800 m).

Novo markirana pot me je zvalila, da sem pustil v dolini avto in mahnil v prosto prirodo. Nič se ne boj, da bi zgrešil cilj, zmeraj imaš vrh pred seboj, kakor če greš na Smarno goro iz Ljubljane. Prijazen dan je bil, aprilsko vreme je dišalo po mehki zeleni pomladi. Ko sem se povzpел po cesti mimo Ovsenka na kopasti Storžev grič, se mi je pokazala vsa vrhniška ravan tja doli do Ljubljane. Skoraj bi postal in gledal, a ozrl sem se na Planino, ki se mi je vabeče zmehljala v zlatem soncu in moral sem naprej. Iz tihe in romantične Betajnovce se je utrvalo kavičje petje, ki se je razgubljalo po prostiranih in valovitih lazih. Peščena pot postaja naporejša, pa tem prijaznejša, vije se med tihim bukovjem, mehko zelenečim, skozi in skozi je v hladni senci, kakor nalašč za neizkušene turista. Na levi pred teboj pada strmo pobočje, ki obkroža kotanjo Stoj in Češnjevco, od koder zaslišiš mlado pastirsko pesem in kravje zvonce. Voda zašumi in se trklja v drobnem curku po razrvani grapi proti rezervarju.

Pazi, da ne zaideš! Skoraj sem že na vrhu, pa v gostem drevju se ne spoznam na smer. Levo v Zaplano, desno na stolp, me opozori markirana košata bukev tik pod vrhom na križpotu. Se deset minut in na vrhu sem. Sele zdaj se ti zasmaje iz mirnega bukovja velika stavba. 17 m visoki Razgledni stolp, ki ga je lansko leto postavilo agilno vrhniško Opleševalno društvo. Dobro uro sem rabil iz trga do vrha Planine, nisem si mislil, da bo pot tako lepa in prijazna. Kar naprej na stolp — preko stopnic v štirih vrstah — kakor na Pohorju pri Mariboru.

Cudovit pogled! Okoli stavbe samo gosti in visoki bukovje tja doli do špice, kjer je stal pred davnimi, davnimi leti grad mogočnega bogatina, ki mu je nekdanji vrhniški kaplan Fran Svetličič zapel maščevalno pesem "Ukleti graščak," ker se ni usmili siromaka. Danes še ruševin tega gradu ni več, samo graščak se v obliki ostudne kače hodi gret vsako leto na žgoče sonce. Levo od tebe se veliko nižje sveti Kuren. Njegov patron nam je nosil sočna jabolka, hrčke in orehe za Miklavža, če smo bili pridni. Med njimi in špico pa leže globoka Korita, ki se v njih kopljede zgodnje popoldansko sonce. Voda živo šumi, v črnem smrečju se blešči rezervar. Ozrem se po širni ravnini in začnem šteti bele golobice-cerkvice, ki se smejejo iz dalj. Nad 40 ti jih najde bistro oko. Najlepša se ti pa gotovo zazdi "Sv. Trojica, kraljica vrhniška, svetli spomini, dragi kamni in biseri na belem oblaku. Kolikokrat so poromale k njej moje misli bežne lastovke, v tujni po gnezdu hrepenče..." (Cankar). Mogočni Ljubljanski vrh (817 m) objema tihi Raskovec, skozi katerega težko sopiha vlak čez visoki Štampetov most po vijugasti progi proti Italiji.

Ves svet pred teboj se ti zazdi, kakor e-na sama ogromna plošča, položena v kotline velikih vzpetosti: Korena, Grnada nad Polhovim Gradcem, Krma, Rakitniške planote, Ljubljanskega vrha in zaplaniških brd. Tik pred teboj, na koncu te plošče, sanja Vrhnika.

"Vrhnika, prečuden kraj! V mehkem domotožju mi zakoprni srce ob mislih nate. Kdo te je videl z bdečimi očmi, kdo te je spoznal. Šli so mimo tebe." Vsa bela je, visoka cerkev sv. Pavla ji daje pravo romansko lice, ponos njenih faranov. V desnem kotu zazreš skalovit Močilnik — "ti kapelica vrhniška! Koliko sanj počiva v tvojem naročju." Mira Ljubljanska leze izpod njegovega naročja, s svojim pogledom jo spremljaš po vijugasti strugi mehkega močvirja pod žalosno goro in sv. Ano mimo skromnih podpeških vasi tja do Ljubljane. Pota so vsa živo bela, križajo se na vse strani. Najznamenitejša je Tržaška cesta, nekdanja cesarska imenovana, ki se zvija, kakor razdražena kača mimo valovitih lazov, dolin in gričkov prostranih Kep pod Snežnim gričem gori proti Logatcu, kjer se spusti v krasen lipov drevored.

(Dolje na 3. str.)

ZANIMIVOSTI IZ VSEGA SVETA

Če pomislimo, da poznajo ljudje steklo že 6000 let, lahko trdimo, da je steklarska industrija v zadnjih 20 letih bolj napredovala kakor v preteklih 5980 letih. Uspejo ji je zlasti izdelati tako odporno steklo, da so zidovi iz stekla v mnogem pogledu trpežnejši nego zidovi iz opeke in betona.

Carica Katarina

Zgodovinski roman

— Bodalo ali strup? Haha, to so pregroba sredstva, teh se poslužujejo danes samo še norci! Sicer pa carica tega Potemkina ni nikdar pustila od sebe, čuvala ga je kakor zenico svojega očesa. Popolnoma nemogoče je bilo približati se temu paglavcu! Če bi našli Potemkina nesrega dne umorjenega, bi dala carica brez dvoma mene prvega zapreti.

— Saj veš, brat moj, da je ti isti, ki pride enkrat med zidove ruskega zopora, za vedno izgubljen. Ne pomaga ti najboljši branilec, izgubljen si za vedno in svet pozabi na te!

— Jaz pa sem dal Potemkinu strup in bodalo ob enem s tem, da sem ga poslal kot vojskovodjo na Pugačeva!

— Ti si ga poslal? —
— Da, jaz, — zakliče Gregor Orlov in se pri tem porogljivo nasmeje, — jaz sem ga poslal, ne pa carica!

— Ze nekaj tednov sem mu pošiljal vsak dan pisma brez podpisov, v katerih sem ga opozarjal, da se ne spodobi Aleksandra Potemkina sedeti doma in se ogrevati v žarkih carične milosti, medtem ko je domovina v nevarnosti. Mlad in lep častnik, kakršen je Potemkin, se mora boriti za Rusijo!

— Po malem sem mu nakapljaj tega strupa v dušo. Začel se je sramovati svojega brezdelja in je dosegel pri carici, ki ga ljubi nad vse, da ga je poslala kot vojskovodjo nad upornike.

— Sedaj obstoje dve možnosti: ali bo Pugačev storil svoje in neizkušena general-majorja zakal nekega dne kakor priščanca, ali pa — pridi bližje, brat — nočem ti glasno povedati, čeprav ni na daleč okoli žive duše, — ali pa bo v boju zadela Aleksandra Potemkina smrtonosna krogla in sicer od zadaj, krogla, ki mu bo predrla srce, krogla, ki so jo naredili v ruski tovarni in je bila sprožena iz ruske puške, ne pa iz uporniške!

— Ha, za vraga, slutim, — slutim — se vražje zasmeje Aleksej. — To je —

— Bodi tiho, niti besede več o tem! Govoriva kaj drugega!

— Na tega Aleksandra Potemkina pa le ne morem pozabiti! — zamrmra Aleksej. — Ha, kako ponosno in samozavestno je sedel na svojem belcu. Zares, spretno je glumil junaka! — Gregor, če pa se on vrne iz te vojne kot zmagovalec, ga ne bo nihče nikdar več premagal!

— Nasprotno! — mirno odvrne Gregor Orlov in si prižge cigareto, — Aleksander Potemkin je že premagan! —

— Kdo pa ga je premagal? — ti?

— Ne, jaz ga nisem! Velikan ne more sedaj premagati Aleksandra Potemkina. Toda prorokujem ti, dobro moj Aleksej, da ga bo uničil pritlikavec, ki ga doslej še nihče ne pozna! Pritlikavec bo uničil ponosnega in močnega Potemkina.

— Koga misliš s tem pritlikavcem?

— Ha! — Si-li opazil onega poročnika, ki je prinesel carici

Blizu Chase Brass, E. 218 St.

Hiša, 6 sob, za eno

družino, \$3,750

Lastnik, YF 2388

Delo - Dobra plača -

Lahko dobite delo z dobro plačo ako se poslužite učenja Ox Welding. Vsa različna dela za welding, brazing, casting, iron brazing in aluminum welding. — Vsa pojasnila dobite pri

JOHN GERL

19407 Shawnee Avenue

Od 8. ure zjutraj do 3. ure pop.

vesti o padcu trdnjave Orenburg? Mislim namreč onega mladega častnika, ki mu je carica pripela odlikovanje na prsi?

— Seveda sem ga videl. Ta srečnejši bo napravil še lepo karijero! —

— Poslušaj me, Aleksander, dobro si zapomni ime Platon Subov! — To ime bo svet imenovalo skupno z najinima imenoma! —

— Hahaha, brat, poženiva kone! — V kleti imam starega kavkaškega vina. Pila bova na zdravje Platona Subova, človeka bodočnosti! —

65. POGlavJE

V Moskvi

Staro carsko mesto so obsevali solnčni žarki.

Moskva je bila praznično ozaljšana. Na ulicah je bilo mnogo ljudi. Cerkvena vrata so bila odprta na stežaj, toda ljudje so se komaj pririnjili v notranjost. Staro mesto je bilo podobno vojaškemu taboru. Med meščani se je pojavila marsikatera divja postava, ki jih je navdala z nekim čudnim strahom.

S stolpov starodavnega Kremlja so plapolale carske zastave, čeprav se Katarina ni mudila v Moskvi.

Če bi bil kdo izmed gledalcev malo bolj natančno opazoval množico, ki je napolnjevala ulice bi bil videl, da je veselje, ki je odsevalo vsem iz obrazov, samo navidezno in da so navdušeni klici samo prisiljeni in ne prihajajo iz sre.

V Moskvo ni prišla carica Katarina, sopril se je drugi car v carskem dvorcu Kremlju. Množica je pozdravljala drugega carja.

Upornik Pugačev je dosegel vse, kar je želel. Prodril je v Moskvo, jutri pa bo praznoval svečano kronanje in poroko z lepo kozakinjo Livijo.

Pugačev je zavzel Moskvo in ni pretil niti kaplje krvi! Če bi bil Pugačev bolj izobražen bi bil vzdiknil kakor nekdanji Julij Cezar: prišel sem, pogledal in zmagal!

Po padcu trdnjave Orenburg se je Pugačeva vojska potrojila. Namišljeni car Peter III. je prodiral z nepregledno vojsko proti obzidju starega mesta Moskve.

— Pugačev prihaja! — je strahno donelo od vseh strani. Matere so plašile svoje otroke s to vestjo. Vsi obrati so se ustavili, nihče ni več hotel delati. Kdo naj bi bil tako neumen in skrbel za jutri, — če se Pugačev, upornik približuje?

General je kar šel Pugačevu s svojim polkom nasproti, da bi ga kaznoval za strašno prelivanje krvi v Orenburgu. Toda že

ZA KAŠELJ

Samo par požirkov in — kot bi odrezal — je olajšanje tu!

Vsi kašljali so enaki pri Buckley's zdravilu (trikratno močnem) — en požirek tega izvrstnega zdravila kmalu ustavi navaden kašelj — trdi, dobro uskorenjeni kašljali so pa olajšani s par požirkov — in nič več vam ni treba trpeti po noči, ko ne morete spati. Buckley's je drugačno zdravilo — deluje hitro "kot da bi odrezal." Ne vzemite nadomestkov — jamčeno, 45 in 85 centov v vseh lekarnah. W. K. Buckley, Inc., Rochester, N. Y.

ZGUBILA JE 20 FUNTOV DEBELOSTI

Bodite živahni in vitki — to imate lahko ako ne poslušate klepetulj. Ako hočete shujšati ne uživajte veliko mastnih jedil, masla, smetane in sladkarij — povzijte več sadja in zelenjave in vzemite vsako jutro pol žlice Kruschen Salts v kozarcu vode. Mrs. Elma Verille, Havre de Grace, Md., piše: "Shujšala sem za 20 funtov. Sedaj mi obeka dobro pristoja." Nobene drastične telovadbe, ako vsaki dan povzijete Kruschen Salts.

takoj v začetku je bil prisiljen boriti se z mnogimi teškočami.

Vojaki so zelo trpeli radi hude zime. Razen tega pa so se še vojaki in kmetje upirali. General Ribikov je prišel vam na pomoč.

Pugačev pa je imel medtem mnogo uspeha.

Vse male trdnjave ob Uralu so postale njegova last. Pridobil si je drugo za drugo.

Po padcu Orenburga in mesta Samare je Pugačev mnogo pridobil na ugledu, vsi prebivalci teh predelov pa so se mu pridružili.

Po vesteh, ki smo jih dobili iz knjig onega časa vidimo, da v sibirski guberniji ni bilo vasi, ki se ne bi bila pridružila namšljenemu carju.

Na ta način se je Pugačevu posrečilo, da je prodril do Moskve. Ko so prestrašeni meščani to zvedeli, so poslali svoje najuglednejše zastopnike h generalnemu guvernerju s prošnjo naj se ne upre Pugačevu.

Mar naj bi Moskvo doletela ista usoda kakor trdnjavo Orenburg? Staro mesto Moskva bo uonilo v krvi, če bi začel Pugačev klati in ubijati, kakor je to delal v orenburški trdnjavi. — Toda to se ni smelo zgoditi!

Guverner sam je bil strahopetec, nedoločen in omahljivec. Ugodil je prošnji meščanov.

Ko pa je Pugačev prišel s svojo vojsko pod obzidje mesta, so mu odprli vrata ko še niti zapovedal ni, naj se mu mesto preda! Najuglednejši meščani so šli z duhovščino na čelu v veliki povorki Pugačevu naproti.

Na baržunasti blazini so izročili Pugačevu mestne ključke in mu prisegli zvestobo.

Pugačev se je pripravil na dolgo trajajoče obleganje Moskve. Računal je, da se bo pred mestom srečal z močno Katarinino vojsko. Ta uspeh ga je torej, samo ob sebi umevno, zelo razveselil. — Meščanom je izjavil, da bo do nadaljnjega Moskva njegova prestolnica.

Naslednjega dne je prihajal namišljeni car na svojem konju, v spremstvu Livije, svojih tovarišev in svetovalcev v Moskvo, meščani pa so ga morali sprejeti in navdušeno pozdravljati. Odprli so mu vrata Kremija in namišljeni car je zagospodaril v prastarem carskem dvorcu.

Ceprav je obljubil namišljeni car meščanom Moskve najlepši red in pametno življenje vojakov, vendar svoje obljube ni mogel izpolniti. Pugačev je hoteval od svojih vojakov lahko vse, kar je hotel, samo nečesa jim ni mogel zapovedati, da bi ne plenili in ne kradli.

Zelja, da bi brez trpljenja hitro obogateli, po končanem uporu pa mirno in udobno živeli, je prignala velikansko množico v Pugačevo vojsko.

Javnih poslopij se uporniki sicer niso dotaknili, ker je Puga-

čev poskrbel zanje in jih dal močno zastražiti, plenili pa so toliko bolj po drugih meščanskih hišah. Ko pa so meščani še morali sprejeti vsak po nekaj nenastitnih vojakov pod svojo streho,

so uvideli, da so si svojo usodo samo poslabšali, ker so priznali carja Petra III. za svojega gospodarja.

Ropali in plenili sicer niso v imenu carja Petra III., toda plenili so le.

Najslabše pa je bilo, da se niso smeli niti pritožiti, kajti drugače bi jim še slabša predla.

Ko se je meščan pritožil Čiki, "carjevemu tistu", da so mu vzeli vse, kar je imel in mu pustili samo življenje, mu je Čika hladnokrvno odgovoril: — Zadovoljen bodi, da še živiš! —

Danes bodo slavili poroko. Skozi odprta vrata Kremlja bo prišel Pugačev z Livijo in svojim spremstvom in v slavnostni povorki odšel v cerkev, kjer ju bo metropolit poročil.

Ozaljšana in oblečena kot nevesta je stala lepa Livija v dvorani starega Kremlja.

Tudi danes je imela na sebi narodno nošo. — Rojena kozakinja je hotela biti tudi poročena kot kozakinja, čeprav je postala carica.

Namesto z rožmarinom, si je ovila glavo s temno rdečimi stepskimi cvetkami, znakom devišva, s katerimi se ozaljša vsaka kozakinja na dan svoje poroke, če si je še ohranila devišvo. — Livija je bila še devica. Čeprav sta že dolgo živela drug poleg drugega, ni Livija Pugačevu nikdar dovolila več, kakor sme dovoliti nevesta svojemu ženinu. Stari Čika, njen oče, je ljubosumno pazil, da bi se Pugačeva divja strast preveč ne razgrela in da sta ostala v onih mejah, ki se smejo prekoračiti šele po duhovnikovem blagoslovu.

"Carjevi" nevesti je pomagala pri oblačenju samo Olga. Olga stopi nekaj korakov nazaj in obdružuje lepo kozakinjo. Njeno občudovanje ni bilo samo pretvarjanje, Livija je bila zares prekrasna.

— Livija, dražestna si, prekrasna! vzdikne Olga. — Še nikdar nisem videla lepše deklice

od tebe! Krasna si, prava roža stepa! —

Livija spusti svoje dolge trepalnice, telo pa ji komaj vidno vztrepeče.

— Roža stepe — zasapeco Livija. — Oh, zakaj me spominjaš na stepe, draga moja prijateljica. Zakaj me spominjaš na mojo prekrasno stepe prav sedaj, ko ji bom najbrž morala reči za vedno: zbogom!?

— Oh, mislila sem, da bom vse svoje življenje preživela v stepi. Srečna bi bila, če bi ne bil moj zaročenec car Peter III., temveč samo kozak Pugačev! Da, če bi živela v prekrasni svobodi v naši stepi, namesto v teh kamenitih palačah sredi vsega sijaja in bogastva!

Dve veliki solzi sta kanili izpod njenih dolgih trepalnic.

— Livija, ti jočeš? — vzdikne Olga. — Danes, na dan tvoje poroke jočeš? — Oh, ne, ne, tega ne smes! Ni dobro, če nevesta joče! —

— Moje srce ne sluti ničesar dobrega! — vzdikne Livija in se vrže prijateljici na prsi. — Oh Olga. — Olga, ko bi ti vedela, kako je meni hudo pri srcu, ko bi ti slutila s kakšnim strahom stopam pred oltar! — Meni je, kakor da bi šla na morišče, ne pa k poroki. — Olga, Olga, ne prestanto čutim, da visi v zraku strašna nesreča, ki ne bo uničila samo mojega ženina in mene, temveč vse one, ki so z nami! —

Krčevito ihtenje je sledilo Livijinim besedam. Olgi se ni nikakor posrečilo, da bi jo potolažila.

— Kakšna nesreča bi ti vendar mogla groziti? — odvrne Olga, tolažeč svojo prijateljico.

— Božja previdnost vas je pripeljala v stari Kremelj, prišli ste v carske dvorane, številna vojska pa vas obdaja kot močan zid. — Od Moskve do Petrograda pa ni daleč! Prav tako erčno kakor je dospel car Peter III. v Moskvo, bo prodril tudi v Petrograd! Moja draga Livija, uživaj svojo srečo v miru! —

— Ti bi me rada potolažila, — ji odvrne Livija, se vzravna in si obriše oči. — Jaz pa sama prav dobro vem, da bo naša borba šele pričela.

— Carica Katarina je do sedaj mislila, da gre za navadnega

upornika, sedaj pa bo storila vse, da bo uničila svojega osvovitelja telmeca! — Njena moč pa je še vedno velika. — ah, sto krat večja od naše! —

Olga ne odvrne svoji prijateljici ničesar. Livija je imela prav in tudi Olga je bila prepričana, da bo pravi boj šele sedaj pričel in je trepetala za svojega Miroviča.

— Toda ne bojim se toliko bolj, — nadaljuje lepa kozakinja s tihim glasom. — Zunanji naš sovražnik me ne navdaja s toli-

Oglašajte v —

"Enakopravnosti"

Ciste, svetle, zdrave KRASNE OČI so čudovita last. Murine očisti, in lajša ter je osvetoč in neškodljiv. Knjigo Eye Care ali Eye Beauty poslijemo brezplačno na zahtevo.

Murine Co., Dpt. H.S., 9 E. Ohio St., Chicago

Millions prefer it to mayonnaise-costs less!

Miracle Whip is different—delicious! The time-honored ingredients of mayonnaise and old-fashioned boiled dressing are combined in a new, skillful way. Given the long, thorough beating that French chefs recommend for ideal flavor and smoothness—in the Miracle Whip beater that's exclusive with Kraft.

KAJ SE JE ZGODILO

Novice o dogodkih

doma in po svetu do-

bite dnevno v

Enakopravnosti

6231 ST. CLAIR AVE.

HEnderson 5811

Samo ta teden

Frigidaire Master, 6 cubic ft. preje 199.50, sedaj 139.50
Elektr. ledenica, 6 5/10 cu. ft. preje 244.50, sedaj 195.00
Elek. ledenica, 5 5/10 cu. ft., preje 179.50, sedaj 145.00
Maytag pralni stroj, Model 80, sedaj samo 47.50
Apex pralni stroj, 1936 Model, preje 99.50, sedaj 79.50
General Electric pralni stroj preje 69.50, sedaj 55.00
General Electric 54.50, sedaj samo 45.00

KREMZAR FURNITURE

6806 ST. CLAIR AVE.

ENdicott 2252

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., HEnderson 5811

LIFE'S BYWAYS

I'VE BEEN TELLING MISTER MCNOCCNEY WHAT A WONDERFUL COOK YOU ARE - DEAR!

